

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ
Гж1- 183/23
22.03.2023. године
Крагујевац

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, у већу састављеном од судија Марије Петковић, председника већа, Наташе Петровић и Марије Филиповић, чланова већа, у парници тужиоца Саше Поповића из Пожеге, чији је пуномоћник Драгомир Петровић, адвокат из Пожеге, против туженог „Белом“ доо Узићи, кога заступају законски заступник, директор Мирослав Пајчин и пуномоћници Младен Домазет и други, адвокати из Београда, ради поништаја решења, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Основног суда у Пожеги П1-127/20 од 26.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 22.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца Саше Поповића из Пожеге и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Пожеги П1-127/20 од 26.10.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожеги П1-127/20 од 26.10.2022. године, ставом 1. изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење о престанку радног односа број 1243-3 од 19.05.2020. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду број 551-3 од 23.12.2019. године, са пратећим анексима, а по ком решењу је тужиоцу престао радни однос дана 20.05.2020. године, као и захтев да се обавезе тужени да тужиоца врати на радно место.

Ставом 2. изреке обавезан је тужилац да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка плати износ од 91.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Против првостепене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужилац побијајући је због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући првостепену пресуду на основу одредбе члана 386 ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 и др.), и у границама разлога наведених у жалби, Апелациони суд је утврдио да жалба није основана.

Првостепена пресуда није донета уз битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1 до 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које Апелациони суд пази по службеној дужности, а ни уз битну повреду одредбе парничног поступка из тачке 12 наведене законске норме, на коју се неосновано указује жалбом, јер образложење садржи јасне и непротивречне разлоге о битним чињеницама, па супротно наводима жалбе не садржи недостатке због којих се не може испитати.

Такође, неосновано се указује жалбом да је првостепена пресуда донета на основу погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, као и уз погрешну примену материјалног права.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда, тужилац је био у радном односу код туженог на основу више закључених уговора о раду на одређено време и анкса истих, на радном месту контролор за израду протокола завршних испитивања, по истом основу, због повећаног обима посла, у периоду од 20.10.2017. године до 18.11.2019. године, када му је отказан последње закључени уговор о раду, решењем туженог број 508-2 од 05.11.2019. године, које решење тужилац није побијао у судском поступку. На основу одлуке туженог, а за потребе реализације пројекта „Производња 1.000.000 ком. меткова 7,62x39 мм и 1.000.000 ком. меткова 9x19 мм“, тужени је са тужиоцем дана 23.12.2019. године закључио уговор о раду на одређено време број 551-3, за радно место инжењер погонске контроле квалитета-радник ангажован по основу пројекта. Радни однос тужиоца, заснован наведеним уговором на период од три месеца, продужаван је анексима тог уговора број 650-2 од 18.03.2020. године најдуже до 22.04.2020. године и број 892 од 09.04.2020. године најдуже до 21.05.2020. године и престао је истеком рока на који је заснован, дана 20.05.2020. године, на основу решења туженог број 1243-3 од 19.05.2020. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања правилно је првостепени суд поступио када је одбио тужбени захтев тужиоца, одлучивши као у ставу 1. изреке побијане одлуке.

За своју одлуку првостепени суд је дао јасне и основане разлоге, које као правилне прихвата и Апелациони суд.

Одредбом члана 37. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05...75/14) прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време, за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба. По оцени Апелационог суда, а ценећи цитирану одредбу Закона о раду, у складу са којом је тужилац засновао радни однос са туженим закључењем уговора о раду број 551-3 од 23.12.2019. године, рад на одређено време заснива се ради обављања послова у одређеном периоду, уколико постоји потреба за радним ангажовањем запосленог. Овако заснован радни однос престаје истеком рока назначеног у закљученом уговору о раду, сходно одредби чл 175 тачка 1 Закона о раду.

У конкретном случају, тужилац је дана 23.12.2019. године засновао радни однос на одређено време код туженог за потребе пројекта туженог, и то најпре на период од 3 месеца, а потом је анексом уговора о раду тај рок продужен. Наведени радни однос тужиоца престао је, по сили закона истеком рока за који је заснован, дана

20.05.2020. године, а што је тужени констатовао решењем број 1243-3 од 19.05.2020. године, које тужилац сагласно напред изнетом, неосновано побија у овом поступку.

По оцени Апелационог суда на законитост побијаног решења не утиче чињеница да је тужилац претходно већ био у радном односу код туженог на одређено време, у периоду од 20.10.2017. године до 18.11.2019. године, с обзиром на то да му је исти престао решењем туженог број 508-2 од 05.11.2019. године, које решење тужилац није побијао у судском поступку. Такође, на оцену ваљаности предметног решења није од утицаја ни околност на којој је тужилац засновао свој захтев, да је код туженог провео у радном односу више од 24 месеца, сматрајући да су се, сходно одредби члана 37 ст.2 и 6 Закона о раду, стекли услови да његов радни однос код туженог на одређено време прерасте у радни однос на неодређено време, те да је са тог разлога ваљало поништити предметно решење.

Наиме, да би се у судском поступку утврдило постојање радног односа запосленог, односно да је радни однос на одређено време постао радни однос на неодређено време, неопходно је да запослени постави такав захтев за утврђење и то у року прописаном одредбом члана 195. став 1 и 2 Закона о раду, а што представља материјално-правни услов за одлучивање о основаности тог захтева. Ово из разлога што се ради о утврђењу права по основу рада која су уређена посебним законом, Законом о раду, који прописује посебан поступак заштите тих права и рок у коме се она може остварити. Дакле, само у случају постојања благовременог захтева запосленог, суд је овлашћен да утврди постојање његовог радног односа код одређеног послодавца односно у конкретном случају да је радни однос на одређено време постао радни однос на неодређено време. При томе, за овакво утврђење је неопходно да буду испуњени и услови прописани императивним законским одредбама, које чињенице такође морају бити утврђене јер без испуњености тих услова наведена правна фикција не може деловати.

Имајући у виду изнето, првостепени суд у конкретном случају није био овлашћен да као претходно питање утврђује да је радни однос тужиоца код туженог на одређено време прерастао у радни однос на неодређено време, нити да у том смислу утврђује одговарајуће чињенице, а како то погрешно тужилац сматра жалбом, те самим тим нити да изводи односно цени доказе, на које се тужилац позива у жалби. Наиме, докази из којих би се евентуално могло утврдити да је постојао континуитет рада тужиоца код туженог, те да је тужилац код туженог све време обављао истоврсне послове, били би од утицаја само на одлуку о основаности захтева за прерастање радног односа, а који захтев у поступку није постављен, док ти докази нису од утицаја на одлучивање о предметном захтеву, због чега првостепени суд није ни био у обавези да исте цени у овом поступку, а како је то наведено и у образложењу побијане одлуке.

Како ниједним жалбеним наводом није доведена у сумњу правилност и законитост првостепене пресуде, Апелациони суд је на основу одредбе члана 390 ЗПП одлучио као у изреци ове пресуде, а потврдио је и решење о трошковима поступка садржано у ставу 2. изреке првостепене пресуде, јер је донето правилном применом одредаба члана 153 ЗПП.

**Председник већа-судија
Марија Петковић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице Весна Алексић**